

B-VCA 2

2e EDITIE

Inhoud

HOOFDSTUK 1	Wetten en deskundige bijstand	2
HOOFDSTUK 2	Risico en preventie	13
HOOFDSTUK 3	Werkvergunningen	27
HOOFDSTUK 4	Brand en explosiegevaar	35
HOOFDSTUK 5	Gevaarlijke stoffen	63
HOOFDSTUK 6	Machines en gereedschappen	87

HOOFDSTUK 1

Wetten en deskundige bijstand

Dit leer je in dit hoofdstuk.

1.	Je kunt uitleggen welke wetten voor het werk er zijn die gaan over veiligheid.
2.	Je kunt uitleggen welke deskundigen jou helpen je werk veilig te doen.

OPDRACHT 1

Je werkt samen met een collega aan de bouw van een nieuwe school. De school is nog lang niet af. Maar de vakantie is bijna voorbij. Dus de kinderen moeten al snel het gebouw in kunnen. Daarom vraagt je baas of jij en je collega willen overwerken. Maar je hebt deze maand al 5 keer overgewerkt. En je hebt ook alle zaterdagen gewerkt. Je collega wil niet. Hij vindt het te veel. Hij is moe.

Waarom vraagt je baas of jullie willen overwerken?

Schrijf een voordeel op van overwerken.

Schrijf een nadeel op van overwerken.

Waarom kan te veel overwerken gevaarlijk zijn?

WETTEN

Op je werk zijn veiligheid en gezondheid belangrijk. Daarom zijn er wetten. Deze wetten staan in de veiligheids- en gezondheidswetgeving. Je noemt dit **V&G-wetgeving**.

OPDRACHT 2

Wat betekent V&G-wetgeving?

Over welke 2 dingen gaat de V&G-wetgeving?

ARBOWET

De **Arbowet** is een belangrijk onderdeel van de V&G-wetgeving. Iedereen die werkt voor een werkgever moet werken volgens de Arbowet. In de Arbowet staat wat mag en wat moet op je werk. Je noemt dit rechten en plichten. In de Arbowet staan dus jouw rechten en plichten over veiligheid, gezondheid en welzijn. Bijvoorbeeld dat je persoonlijke beschermingsmiddelen op de juiste manier moet gebruiken. Maar in de Arbowet staan ook de rechten en plichten van je werkgever.

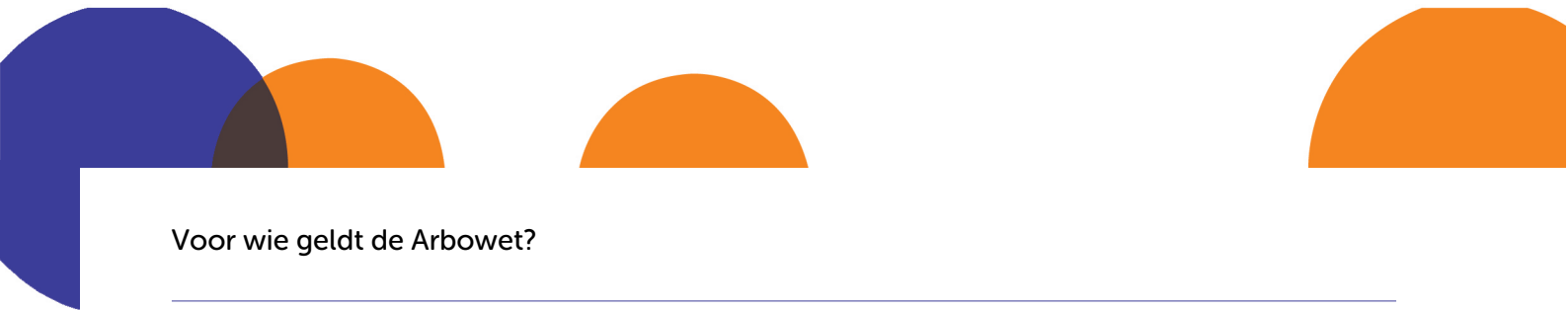

ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

De Arbowet verplicht je werkgever om het op je werk veilig te maken. Je werkgever moet bijvoorbeeld zorgen dat iedereen werkt volgens de V&G-wetgeving. Daarmee maakt de wet het veiliger op je werk. Ook moet je werkgever zorgen dat jij je prettig voelt op je werk. Je noemt dit goede **arbeidsomstandigheden**.

OPDRACHT 3

Wat is de Arbowet?

Voor wie geldt de Arbowet?

Wat zijn arbeidsomstandigheden?

OPDRACHT 4

Schrijf 3 voorbeelden op van goede arbeidsomstandigheden.

1.

2.

3.

ARBEIDSTIJDEN

Je **arbeidstijden** horen ook bij de V&G-wetgeving.

Arbeidstijden is een ander woord voor werktijden.

Je mag niet te lang achter elkaar werken.

Volgens de **Arbeidstijdenwet** mag je maximaal 12 uur per dienst werken. En maximaal 60 uur per week.

Over een periode van 4 weken mag je gemiddeld maximaal 55 uur per week werken.

En over een periode van 16 weken gemiddeld maximaal 48 uur per week.

Ben je jonger dan 18 jaar? Dan zijn deze regels anders.

Vaak werk je maar 8 uur op 1 dag. En heb je ook pauzes.

Bijvoorbeeld een koffiepauze in de ochtend en een in de middag. En een lunchpauze tussen de middag.

Zo word je minder snel moe. En dan kun je beter werken.

Je arbeidstijden staan vaak in je contract. En anders kun je ze navragen bij je werkgever.

OPDRACHT 5

Hoelang mag je maximaal op een dag werken als je 18 jaar of ouder bent?

Hoeveel uur mag je maximaal in een week werken als je 18 jaar of ouder bent?

Je bent 21 jaar en je werkt 4 weken achter elkaar.

Hoeveel uur per week mag je dan gemiddeld werken?

- ☐ 48 uur
- ☐ 55 uur
- ☐ 60 uur

OPDRACHT 6

Doe een onderzoek naar de arbeidstijden op je stage.

Als je geen stage loopt, onderzoek je de arbeidstijden van je docent op je opleiding.

Je kunt kijken in je contract of vragen stellen aan de werkgever.

Bespreek met je docent hoe je het onderzoek gaat doen.

Zoek uit:

- Wat zijn jouw arbeidstijden?
- Hoe vaak en hoelang heb je pauze?
- Wat zijn de afspraken als iemand langer doorwerkt op een dag (overwerk)?
- Kloppen jouw arbeidstijden met de wettelijke regels?
- Kloppen jouw pauzes met de wettelijke regels?
- Kloppen de afspraken bij overwerk met de wettelijke regels?

Maak een kort verslag van je onderzoek. Schrijf in je verslag de antwoorden op de vragen.

MILIEU

De milieuwetgeving hoort ook bij de V&G-wetgeving.

In deze wet staat hoe werkgevers en werknemers het milieu schoon moeten houden.

Sommige stoffen zijn bijvoorbeeld niet goed voor het milieu.

Ruim deze stoffen op een veilige manier op!

OPDRACHT 7

Schrijf 3 wetten op die onder de V&G-wetgeving vallen.

1. _____
2. _____
3. _____

Wat staat er in de Wet milieubeheer?

INSPECTIE SZW

De Inspectie SZW controleert of bedrijven de Arbowet goed uitvoeren.

Inspectie betekent kijken of iets in orde is.

Als een bedrijf de Arbowet overtreedt, kan de Inspectie SZW 4 dingen doen:

1. **een eis stellen**

De Inspectie SZW zegt dan wat er beter moet.

En hoe het beter moet.

Ze zegt ook wanneer het klaar moet zijn.

2. **een boete geven**

Het bedrijf kan een boete krijgen.

De werknemer kan ook een boete krijgen.

3. **een proces-verbaal opmaken**

De Inspectie SZW onderzoekt wat er fout is gegaan en schrijft dat op.

4. **het werk stilleggen**

Het werk moet dan meteen stoppen.

Je mag pas weer verdergaan met het werk mag als de Inspectie SZW dat goed vindt.

De Inspectie SZW mag werknemers ook vragen naar geldige legitimatie. Je moet dan bijvoorbeeld je paspoort laten zien.

OPDRACHT 8

Wat doet de Inspectie SZW?

Welke 4 dingen kan de Inspectie SZW doen als een bedrijf de wet overtreedt?

1.

2.

3.

4.

CE-KEURMERK

De **Europese Unie (EU)** heeft ook regels voor de veiligheid op het werk.

Nederland hoort bij de Europese Unie.

Daarom gelden deze regels ook in Nederland.

De Europese regels gaan over de veiligheid van arbeidsmiddelen.

Arbeidsmiddelen zijn alle apparaten, machines, gereedschappen en installaties die je op je werk gebruikt.

Arbeidsmiddelen die volgens die regels zijn gemaakt, krijgen een CE-keurmerk.
Je noemt dit ook wel CE-markering.
Gebruik geen arbeidsmiddelen zonder het CE-keurmerk.

OPDRACHT 9

Waarover gaan de veiligheidsregels van de Europese Unie?

Wat is een CE-keurmerk?

Mag je een arbeidsmiddel zonder een CE-keurmerk gebruiken?

ja / nee

OPDRACHT 10

In welke wetgeving staan de wetten over veiligheid op je werk?

- ☐ in de V&M-wetgeving
- ☐ in de V&G-wetgeving
- ☐ in de V&W-wetgeving

Wie moet(en) zich aan de Arbowet houden?

- ☐ alleen de werkgever
- ☐ alleen de werknemers
- ☐ de werkgever en de werknemers

Hoe noem je dingen die je mag doen?

- ☐ rechten
- ☐ plichten
- ☐ risico's

In welke wetgeving staat hoe je gevaarlijke stoffen veilig moet opruimen?

- ☐ in de arbeidstijdenwetgeving
- ☐ in de milieuwetgeving
- ☐ in de gevaarlijke-stoffenwetgeving

Welk keurmerk krijgen goedgekeurde arbeidsmiddelen van de Europese Unie?

- ☐ het EU-keurmerk
- ☐ het AM-keurmerk
- ☐ het CE-keurmerk

Wie moeten werken volgens de algemene veiligheidsregels?

- ☐ alleen werknemers die speciaal werk doen
- ☐ alleen werknemers die algemeen werk doen
- ☐ alle werknemers aanwezig op het bedrijf

DESKUNDIGEN

Er zijn werkzaamheden waarvoor je speciale dingen moet weten of kunnen.

Vaak moet je hiervoor een speciale opleiding hebben.

Mensen die deze werkzaamheden doen heten deskundigen.

Elk bedrijf moet deskundigen op het gebied van veiligheid hebben.

Dit zijn bijvoorbeeld:

- preventieadviseurs
- bedrijfshulpverleners (bhv'ers)
- EHBO'ers
- bedrijfsarts.

Heb jij iemand nodig met speciale kennis over veiligheid?

Vraag dan aan je leidinggevende bij wie je moet zijn.

DESKUNDIGEN VAN BUITEN HET BEDRIJF

Sommige bedrijven hebben geen veiligheidsdeskundigen binnen het bedrijf.

Deze bedrijven huren dan veiligheidsdeskundigen in van buiten het bedrijf.

Je noemt dit externe deskundige bijstand.

OPDRACHT 11

Wanneer noem je iemand een deskundige?

- ☐ wanneer iemand speciale dingen weet of kan
- ☐ wanneer iemand al 3 jaar voor hetzelfde bedrijf werkt
- ☐ wanneer iemand gelijk na de middelbare school begint met werken

PREVENTIE

Werkgevers moeten gevaren op het werk voorkomen. Je noemt dit **preventie**. Preventieadviseurs kijken welke gevaren er op je werk zijn. En hoe groot deze gevaren zijn. Daarna kijken ze wat ze tegen de gevaren kunnen doen. Het bedrijf waar je werkt, moet een preventiedienst hebben. Heeft het bedrijf geen preventiedienst? Dan moet je werkgever een preventiedienst van buiten het bedrijf inhuren. Je noemt dit een externe preventiedienst.

OPDRACHT 12

Wat is een externe preventiedienst?

Wat doet een preventieadviseur?

Is een preventiedienst verplicht voor een bedrijf? **ja / nee**

Wie moet zorgen voor een preventiedienst op je werk?

- ☐ de arbeidsinspectie
- ☐ de overheid
- ☐ je werkgever

NOODSITUATIES

Voor noodsituaties zijn er in het bedrijf 1 of meer bhv'ers, bedrijfshulpverleners.

BHV'ERS

Bedrijfshulpverleners zijn gewone werknemers zoals jij. Maar ze hebben ook een opleiding gehad om te handelen in noodsituaties. Bedrijfshulpverleners zorgen bijvoorbeeld dat iedereen veilig buiten komt bij een **evacuatie**.

EHBO'ERS

Sommige bedrijven hebben ook EHBO'ers in dienst.
EHBO betekent Eerste Hulp Bij Ongelukken.
EHBO'ers kunnen slachtoffers met verwondingen helpen.
Zij hebben daar een speciale opleiding voor gedaan.

OPDRACHT 13

Wat is een bhv'er?

Wanneer heb je een bhv'er nodig?

- ☐ als er een noodsituatie is op je werk
- ☐ als er een machine stukgaat op je werk
- ☐ als jij je niet lekker voelt op je werk

Wat doet een EHBO'er?

- ☐ Een EHBO'er helpt iemand die gewond is.
- ☐ Een EHBO'er controleert of iedereen een veiligheidshelm draagt.
- ☐ Een EHBO'er controleert elk jaar of iedereen gezond is.

GEZONDHEID

Doe je werk dat misschien niet goed is voor je gezondheid?

Vraag je werkgever dan om een gezondheidsonderzoek.

Bij een gezondheidsonderzoek word je helemaal onderzocht. Dit doet een bedrijfsarts.

Want de bedrijfsarts is een deskundige op het gebied van gezondheid op het werk.

Een gezondheidsonderzoek doe je regelmatig. Bijvoorbeeld 1 keer per jaar.

Zo zie je het als er iets aan je gezondheid verandert.